

SISUKORD

SISUKORD	1
LISA 7. KESKUSTE ANALÜÜS	2
1.1 LÄÄNE-VIRU MAAKONNAPLANEERINGU 2030+ KESKUSTE ANALÜÜSI JA TAPA VALLA ÜLDPLANEERINGU SEOSD	2
1.2 KESKUSTE VÕRGUSTIK.....	5
1.3 MAAKONDLIK KESKUS	6
1.4 PIIRKONDLIKUD KESKUSED	6
1.5 LÄHIKESKUSED	9

LISA 7. KESKUSTE ANALÜÜS

1.1 Lääne-Viru maakonnaplaneeringu 2030+ keskuste analüüsi ja Tapa valla üldplaneeringu seosed

Maakonnaplaneeringu eesmärk on kogu maakonna ruumilise arengu põhimõtete ja suundumuste määratlemine ning suunata planeerimistegevust kohalikul tasandil.

Maakonnaplaneering koostatakse eelkõige kohalike omavalitsuste üleste huvide väljendamiseks ning riiklike ja kohalike ruumilise arengu vajaduste ja huvide tasakaalustamiseks.

Lääne-Viru maakonnaplaneeringuga määratakse kaks tugi-toimepiirkonda – Kunda ning Tapa. Tapa tugitoimepiirkond moodustub peamiselt Tapa vallast, ulatudes Järva maakonna kirdeosani (Ambla, Järva-Jaani). Tapa tugipiirkonda kuuluvad peamiselt Tapa ja osaliselt Kadrina ning Järva valla külad.

Maakonnatasandi tugi-toimepiirkond on toimepiirkonda toetav, maakonnatasandist väiksem piirkondliku keskusega funktsionaalne piirkond. **Tugi-toimepiirkonna roll on toetada maakondlikku toimepiirkonna keskust, kui see oma väiksuse või või suurte vahemaade tõttu ei suuda üksi pakkuda kõigile maakonna elanikele maakondliku keskuse teenuseid.** Tugi-toimepiirkondade määramisel on arvestatud keskuslinnade ja nende lähialade võimalikku arengupotentsiaali transpordi, tööstuse ja logistika valdkonnas töökohtade loomisel.

Kunda ja Tapa tugi-toimepiirkondade määratlemisel on lähtutud linnade rahvastiku demograafilistest näitajatest ning prognoosist Tapa tugi-toimepiirkonda kuulub ca 12 800 elanikku (seisuga 31.12.2011). Kuigi hetkel on Tapa ja Kunda linnas töökohti vähem kui seal elavaid hõivatuid, on tugi-toimepiirkondade määramisel täiendavalt arvestatud linnade ja nende lähialade võimalikku arengupotentsiaali transpordi, tööstuse ja logistika valdkonnas töökohtade loomisel.

Tapa tugitoimepiirkond moodustub peamiselt Tapa vallast, ulatudes Järva maakonna kirdeosani (Ambla, Järva-Jaani). Tapa tugipiirkonda kuuluvad peamiselt Tapa ja osaliselt Kadrina ning Järva valla külad. Lääne-Viru maakonnaplaneeringu joonisel 1 „Toimepiirkonnad, ühendused ja taristu“ on näha Tapa valla territooriumil Rakvere toimepiirkonda kuuluvaid piirkondi (näiteks Assamalla, Porkuni, Tamsalu, Savalduma, Vajangu ja Võhmuta). Piirkond jääb tervikuna Tallinna toimepiirkondade mõjualasse.

Tapa tugi-toimepiirkonna vööndid ja paikkonnad:

- linna lähivööndisse kuuluvad Saksi, Karkuse, Lehtse paikkonnad.
- siirdevööndi moodustab Vohnja paikkond.
- äärelise ala moodustavad Jäneda ja Neeruti paikkonnad.

Lääne-Viru maakonnaplaneeringus toodud tugi-toimepiirkonna arengu põhimõtted ning kajastus üldplaneeringus on järgmine:

- Tapa tugi-toimepiirkonnas tugevdada asustusstruktuuri ja tagada teenuste parem kättesaadavus. Samuti on toodud põhimõttena Tapa linna parem integratsioon tema loomuliku tagamaaga üle tänaste maakondlike piiride ning et tugi-toimepiirkondade keskused on olulised töökohtade olemasolu ja tekke soodustamiseks, seega säilitada nende piirkondade osatähtsus maakonnas.

Tapa valla üldplaneeringus on arendustegevusel toetunud olemasolevale väljakujunenud asustusstruktuurile. Ruumilise arengu eesmärkidenäht on ette nähtud säilitada selge piir linna- ja maakeskkonna vahel, hoides tiheasustusalade kompaktsust, arendades neid eelkõige olemasoleva asustusstruktuuri tihendamise ja laiendamise, ruumilise mitmekesisuse ja elukeskkonna kvaliteedi tõstmise kaudu. Mitmekesiste teenuste kättesaadavuse eelduseks on planeeritud Tapa valla keskustesse – Tapa linna ja Tamsalu linna, segahoonestusega alasid, äri-, kaubandus- ja teenindusettevõtte alasid ja äri- ja väiketootmise alasid ning üldkasutatavaid alasid. Suur osa planeeritavatest objektidest on ette nähtud olemasolevate hoonete rekonstrueerimise baasil, kuna see lähtub säästliku linnaehituse põhimõtetest ja need paiknevad logistiliselt mugavas asukohas, on elamualadest jalgsikäigute kaugusel, seotud ühistranspordipeatustega, rohealade läheduses ja korralike ühendusteedega. Arendatud on ka kergliiklusteede võrgustikku, et soodustada inimesi igapäevaseid liikumisi tegema jalgsi või jalgrattaga. 2017. – 2018 rekonstrueeriti Tapa kesklinna raudteeäärne ala ning ühendati raudtee reisijaam teiste liikumisviisidega. Käesoleval ajal on töös projekti ettevalmistamine Tapa ülejäänud kesklinna ümberkujundamiseks ja kaasajastamiseks.

Maakonna kõige olulisemaks raudteesõlmeks on kahtlemata Tapa raudteejaam, kus rongiga reisijatel on võimalik liikuda nii Tallinna, Narva kui Tartu suunal. Sellega on üldplaneeringus ette nähtud arvestada nii maakonna (bussi-) ühistranspordisüsteemi edasise arendamisega, kui ka Tapa linna ruumilisel arendamisega (sidusus jalg- ja jalgrattateedega, kahetasandiline raudteeületus, sidusus kesklinna äri- ja teenindusasutustega, sidusus raudtee ja bussijaama vahel, sõida-pargi võimalused). Olemasolevate raudteepeatuste juurde on perspektiivis ette nähtud rajada turvalised parklad ja jalgrataste hoiukohad, et suurendada rohelise transpordi kasutamise võimalusi.

Üldplaneeringus on toodud ruumilise arengu põhimõttena, et Tapa vald soosib ühistranspordi arengut. Transpordisõlmede arendamisega on oluline integreerida kohalik ja kaugbussiliiklus –ühildades liikumisgraafikuid, lühendades seejuures busside ooteaega. Ette on nähtud välja arendada ka parklad ning kasutajasõbralikud ootepaviljonid.

- Tapa linna kui olulise logistikakeskuse eelduste arendamisele kaasa aitamine;

Tapa linn on oluline logistiline sõlmpunkt – Tapal on reisirongi otseühendus Tallinna, Tartu ja Narvaga, samuti Moskva ja Sankt-Peterburgiga. Üldplaneeringuga on ära kasutatud Tapa linna kui logistikakeskuse eelduseid ning sellest lähtudes on üldplaneeringuga planeeritud tootmisalasid. Tootmisalade reserveerimine on toimunud peamiselt, arvestades olemasolevaid ettevõtluse arengukoridore: logistiliselt olulistest sõlmpunktides raudtee/ põhimaanteedee äärde ja olemasolevate toimivate

ettevõtlusaladega seonduvalt või olemasoleva, kasutuseta seisva, tootmishoonestuse baasil.

Tapa valla üks olulisi arengueeliseid on valda läbiv raudtee. Uued tootmisalad ongi seetõttu ette nähtud valla olulisemasse raudtee sõlmpunkti ehk Tapa linna. Tootmismaid on laiendatud Tapa linna lääneosas, kuhu ei ole ette nähtud uusi elamumaid. Tapa vald rajas 2016. uue raudteeharu, mis ühendab Tapa tööstuspargi üleriikliku raudtee infrastruktuuriga. 2018. – 2019. rekonstrueeriti tänavad, mis tagavad riigimaanteedelt juurdepääsu Tapa tööstuspargile ja raudteeharule. Eesti Raudtee AS plaanib vagunite sorteerimise üle tuua Tallinnast Tapale.

- Tugi-toimepiirkondade keskustes on oluline eelkõige arendada välja kaasaegset (munitsipaal) elamufondi, mis võimaldab omavalitsusel pakkuda elamistingimusi eelkõige noortele spetsialistidele, et tagada kvaliteetne haridus- või tervishoiuteenus;

Üldplaneering toetab kompaktsete elamupiirkondade teket väljakujunenud infrastruktuuri baasil. Tulenevalt rahvastiku üldisest kahanemis- ja vananemistrendist Eestis ja käsitletavas Tapa vallas, võib pikemas perspektiivis oodata rahvastiku kasvu aeglustumist või peatumist, mistõttu elamualade reserveerimisel lähtutakse olemasolevate elamualade kompaktsemaks muutmisest ja neis kvaliteetse avaliku ruumi võrgustiku planeerimisest. Uute elamupiirkondade planeerimisel tuleb arvestada erinevas vanuses elanikele vajaliku sotsiaalse infrastruktuuri osade, ühistranspordi võimaluste, avaliku ruumi ja kohalike keskuste arenguga.

Munitsipaaletamufond: vallal on palju vabu kortereid (ligikaudu üks sada) Tamsalus ja Säasel, kuid valdavalt on tegemist mittekvaliteetse elamispinnaga. On koostatud ja kehtestatud kaks elamualade detailplaneeringut Tamsalus. Volikogu on sätestanud valla eelarvestrateegias korterelamu rajamise Tapal 2023. Projekti on planeeritud kaasata erakapital. Koostöös vallaga rajas Riigi Kaitseinvesteeringute Keskus 2020. – 2021 Tapale 150 elamiskohaga korterelamu Kaitseväe 1. Jalaväebrigadis teenivate kaitseväelaste jaoks.

- Tagada gümnaasiumi- ja huvihariduse kättesaadavus ja lastehoid, perearstikeskuse ja apteegi olemasolu.

Tapa linnas on kõik eelpool nimetatud sotsiaalse infrastruktuuri elemendid tagatud ning lähtudes Tapa valla arengukavast on need ette nähtud säilitada. Koolide ja lasteaedade hooned on heas tehnilises seisukorras. Tapa, Tamsalu ja Lehtse koolihooned on rekonstrueeritud, 2021. teostati Jäneda koolihoone soojustamine. Tapa, Tamsalu, Lehtse lasteaiad on renoveeritud. 2020 teostati Tapa lasteaedade õuealade rekonstrueerimine. Tapa valla üldplaneeringus on sotsiaalse infrastruktuuri arendamiseks reserveeritud vastavad alad (üldkasutatavad hooned, tervishoiu-, haridusasutused ning spordiehitised jms) olemasoleva hoonestuse baasil, mis paiknevad valla keskustes. Tapa ja Tamsalu rahvamajad ning spordikeskused on renoveeritud ja heas seisukorras. Tamsalu Gümnaasiumi staadion renoveeriti 2021 ning kujutab endast väga kaasaegset spordirajatist tartaanist jooksurajaga ja siirmuruga jalgpalliväljakuga. Jäneda

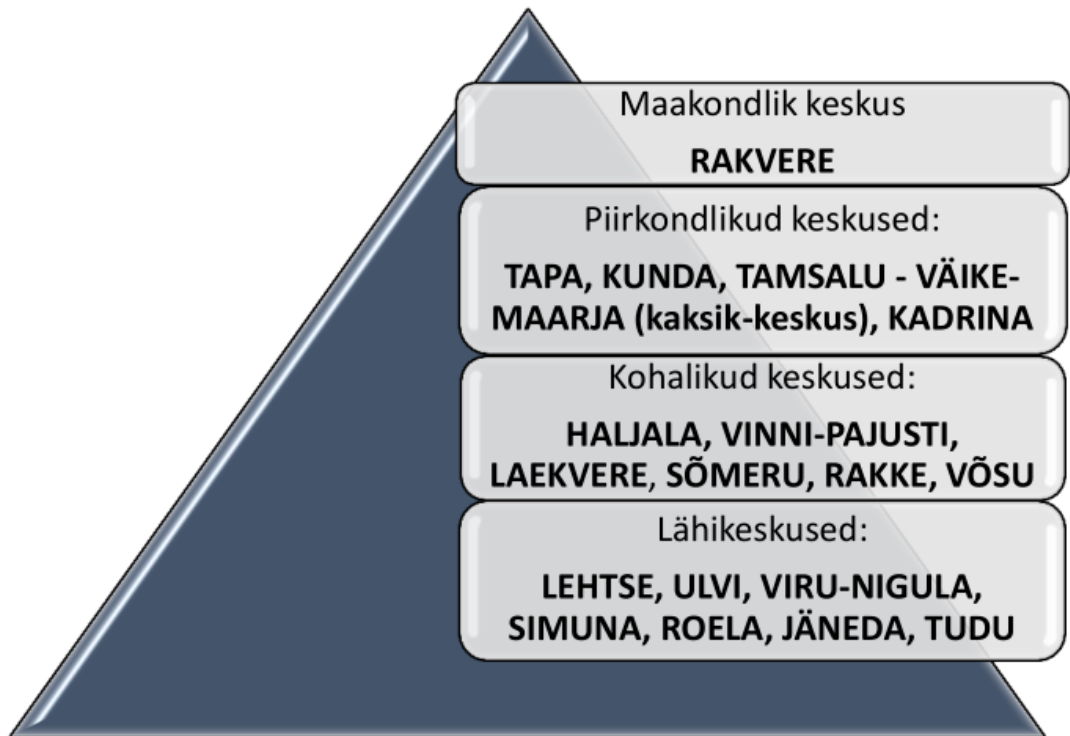
spordihoone, Tapa ja Jäneda staadionid vajavad rekonstrueerimist. On tekkinud uue lasteaia planeerimise vajadus, sest sõjaväelaste arv Tapa linnas kasvab. Lasteaedade planeerimine on ette nähtud olemasolevate hoonete rekonstrueerimise või uue hoone ehitamise baasil, mis paiknevad logistiliselt mugavas asukohas, on elamualladest jalgsikäigutee kaugusel, rohealade läheduses ja korralike ühendusteedega. Kooskõlas valla eelarvestrateegiaga ehitatakse 2023. aastal Tapa Keelekümbluskooli (endine VPK) hoone tühjaks jäänud tiib ümber kaasaegseks lasteaiaks või rajatakse täiesti uus hoone. Pikemas perspektiivis peab aga arvestama, et rahvastiku vananemise ja vähenemise kontekstis võivad olemasolevad asumid muutuda vanema elanikkonnaga piirkonnaks, mis tõstab vajadust sotsiaalteenuste järele – seetõttu on oluline tagada üldplaneeringu lahenduse paindlikkus (mistõttu pole üldplaneeringus täpselt määratud, milline sotsiaalobjekt millisesse asukohta on planeeritud). Ka hooldekodud rajatakse olemasolevat hoonestust rekonstrueerides ning uusi maaüksusi üldplaneeringuga selleks ette ei nähta. Tapa valda on aastatel 2017 – 2020 rajatud eraettevõtluse poolt kolm kaasaegset hooldekodu, seepärast vallal pole vajadust tegeleda uute hooldekodude rajamisega.

1.2 KESKUSTE VÕRGUSTIK

Lääne-Viru maakonnaplaneeringu üheks ülesandeks on teenustevõrgu planeerimine läbi keskuste võrgustiku. Teenustevõrgu planeerimise üks peamine mõte seisneb selles, et Eestis jõutaks ühtse, põhjendatud ja toimiva lahenduseni, kus ja milliseid teenuseid pakkuda, tuginedes olemasolevale keskuste võrgustikule.

Keskuste võrgustik koosneb erineva tasandi teenuskeskustest, mis omavahel seostatult toimides toetavad toimepiirkonna asustusstruktuuri. See loob võimalused teenuste ja töökohtade ruumiliseks hajutamiseks toimepiirkonnas ja nende kättesaadavuse parandamiseks äärealadel. Keskuste võrgustiku hierarhia on järgmine: maakondlik keskus – piirkondlik keskus – kohalik keskus – lähikeskus.

Asustussüsteem maakonnaplaneeringus on omavahel hierarhiliselt ja funktsionaalset seotud nii, et lähestikku paiknevad erineva tasandi keskused toetaksid üksteist ning omaksid toimivaid ühendusi tagamaaga. Keskuste võrgustik on hierarhiline, mis tähendab, et suurema tagamaaga (toimepiirkonnaga) keskus omab mitmekesisemat teenuste nimekirja, sisaldades muuhulgas ka võrgustiku hierarhia allapoole järgnevate keskuste tasemel pakutavaid teenuseid. Teenuskeskused on vajalikud igapäevaste teenuste kättesaadavuse tagamisel ja transpordi sõlmpunktadena ligipääsu tagamisel teiste keskuste töökohtadele, haridusasutustele ja teenustele. Arvestades elanikkonna vähenemist ühelt poolt ning alternatiivsete teenuste kättesaadavuse viiside (e-teenused, koju toodavad teenused) lisandumist teiselt poolt, on Lääne-Viru maakonnaplaneeringul lahendusena määratletud teenuskeskuste võrgustik ja hierarhia füüsiliste asukohtadena, kus nimetatud teenuste kättesaadavus tuleks tagada. Teenuse pakkumise viis ning maht teenuskeskuses ajas võib olla muutuv ning sõltub konkreetsest vajadusest.

Joonis 1. Lääne-Viru maakonna keskuste struktuur.

1.3 MAAKONDLIK KESKUS

Lääne-Virumaa maakondlikuks keskuseks on Rakvere linn, mis on ühtlasi maakondliku toimepiirkonna keskuseks. Lääne-Virumaa väikelinnade ja maapiirkondade asustuse püsijäämine sõltub nende sidususest maakonna keskusega, seega on oluline, et parendataks ühistranspordikorraldust, mis suudaks vähendada kasvavat autoliiklust. Tapa linnast asub Rakvere linn ca 30 km kaugusel, Tamsalu linnast ca 27 km kaugusel ning need on seotud korraliku teedevõrgustikuga sh on tagatud mugavad ühistranspordiühendused. Üldplaneeringu koostamise hetkel on ühistranspordiühendused Rakvere linnaga piisavad ning seda arendatakse lähtudes väljakujunevatest vajadustest.

1.4 PIIRKONDLIKUD KESKUSED

Piirkondlik keskus teenindab väiksemat hulka rahvastikust ning pakub vähem teenuseid ja töökohti, kui maakondlik keskus. Piirkondlikku keskust eristab temast madalama tasandi keskustes pakutavate teenuste parem kvaliteet ja mitmekesisus nii era- kui avaliku sektori teenuste osas. Lääne-Virumaal on kaks piirkondlikku keskust tugi-toimepiirkonna keskusteks: Tapa ja Kunda linnad. Arvestades olemasolevat asustussüsteemi ning teenuste paiknemist on põhjendatud piirkondlikuks keskuseks

määrata ka Kadrina ning Väike-Maarja alevik. **Seega on Lääne-Virumaa maakonnaplaneeringu lahenduse kohaselt viis piirkondlikku keskust:** Tapa linn, Kunda linn, Kadrina alevik ja Väike-Maarja alevik, mis koos Tamsalu linnaga moodustavad kaksikkeskuse.

Maakonnaplaneering sätestab, et kaksik-keskusena on määratletud – lähestikku paiknevad, funktsionaalselt omavahel seotud ja koos toimivad keskused, kus vastava taseme teenused tagatakse kahe keskuse koostöös. Arvestades rahvastikusuundumisi käsitletakse maakonnaplaneeringus Väike-Maarja alevikku piirkondliku keskusena koos lähedal asuva ja käesoleval hetkel samalaadseid teenuseid pakkuva Tamsalu linnaga, **mis koos moodustavad nn kaksikkeskuse**. Maakonnaplaneeringus on välja toodud, et nende toimimine kaksikkeskusena eeldab tulevikus intensiivsemat koostööd, teenuste jaotamist keskuste vahel ning head omavahelist ühistranspordiühendust, et tagada teenuste kättesaadavus ühes või teises keskus. Väike-Maarja ja Tamsalu toimimine kaksikkeskusena on korraldatud ja toimiv ning seda arendatakse edasi.

2017. haldusreformi käigus ühinesid Tapa vald ja Tamsalu vald. Tamsalu piirkonna jaoks on olulisimaks keskuseks maakondlik keskus Rakvere ja piirkondlik keskus Tapa linn. Samas toimib edasi ka Tamsalu linna ja Väike-Maarja aleviku baasil kujunenud piirkondlik kaksikkeskus.

Tamsalus asuvad ujula, täismõõtmega spordisaal, valla suurim kontserdisaal, spordikompleksi kaasaegne majutusplakk, valgustatud suusarajad ning töökohad on Tapa jaoks olulised. Samal ajal on Tamsalu jaoks olulised Tapa piirkonna hooldekodud, muusikakool, keelekümluskool, raudteejaam (kus on võimalik ümber istuda reisirongide erinevatele suundadele), kaubandus, meditsiin ning töökohad. Tapal asuvad ehitus- ja aiakaupade kauplused, kiirabijaam, päästekomando ja politseijaoskond on olulised Tamsalu elanike jaoks. Kaitsevägi ja Tapal asuvad tööstusettevõtted pakuvad tööd Tamsalu kandi rahvale ning Tapa elanikud töötavad Tamsalu suurettevõtetes. Kahe keskuse vahel käib igapäevane aktiivne pendelränne. Tapa piirkondliku teenuseid pakkuva keskusena on arenev ja jätkusuutlik. Samas on otstarbekas-tihendada Tapa ja Tamsalu intensiivsemat koostööd, teenuste jaotamist vallasiseselt ning head omavahelist ühistranspordiühendust, et tagada teenuste parem kättesaadavus valla ühes või teises keskus.

Väike-Maarja alevik toimib jätkuvalt piirkondliku keskusena. Väike-Maarja alevikus asuvad päästekomando, kiirabi, Väike-Maarja Tervisekeskus, mida kasutavad samuti Tamsalu elanikud. Tamsalu ja piirkonna (Porkuni, Loksa) elanikud tarbivad Väike-Maarjas hambaravi- ja esmatasandi meditsiiniteenust, veterinaarteenust, kaubandust ja kiirabiteenust. Väike-Maarja päästekomando on Tamsalule ligikaudu 10 km lähemal, kui Tapa komando. Samuti pakub Väike-Maarja alevik Tamsalu piirkonna elanikele töökohti ja vastupidi (nt juhul, kui näiteks Tamsalu linna luuakse ettevõtte, mis loob 10 töökohta, siis suure tõenäosusega 2-3 nendest täidetakse Väike-Maarja elanikega ning sama oleks ka vastupidi). Väike-Maarja elanikele on oluline Tamsalu linnas paiknev ujula, kultuurimaja ja kindlasti ka raudteejaam. Väike-Maarja alevikule on lähemal küll Kiltsi raudteejaam (7 km), kuid Tamsalu raudteejaama (11km) rongide sõidugraafikud on tihedamad ning oluline on tagada, et Tamsalu linna ja Väike-Maarja aleviku vaheline bussiühistransport arvestaks olulisel määral ka

rongiliiklusega. Seda soodustab hea maanteeühendus Tamsalu ja Väike-Maarja vahel. Suure tõenäosusega Tamsalu piirkonda hooldekodu teenust ei jää ja niiviisi on Tamsalu jaoks olulised lisaks Tapa hooldekodudele ka Väike-Maarja hooldekodu. Kaksikeskuse asulate vahel on tihedad sidemed ning toimib igapäevane pendelränne. Seega kokkuvõttes toimib Väike-Maarja alevik koos Tamsalu linnaga. Tamsalu ja Väike-Maarja teenuseid pakuva piirkondliku kaksikeskuseks on arenev ja jätkusuutlik.

Tapa vallas on kujunenud unikaalne olukord, kus vallas on kaks piirkondlikku keskust: märkimisväärselt suur piirkondlik keskus vallakeskuse Tapa linna näol ning valla suuruselt teine asula Tamsalu linn, mis moodustab piirkondliku kaksikeskuse koos Väike-Maarja vallakeskusega Väike-Maarja alevikuga. Valla arengu mõttes tuleb piirkondlikke keskusi arendada ja tugevdada ning seda potentsiaali valla arengu huvides maksimaalselt ära kasutada.

Maakonna elanike ühe avaliku teenuse (üldhariduse gümnaasiumiaste) puhul võib lähiaastatel olla Lääne-Virumaa väljakutseks optimaalse gümnaasiumivõrgu arendamine. 2021 alustati vastava uuringu teostamist Lääne-Viru omavalitsusliidu poolt. Kindlasti võib üheks oluliseks lähtepunktiks olla eesmärk tagada gümnaasiumide piisav hajutus Lääne-Viru maakonnas.

Sellisel juhul on üheks võimaluseks näiteks kolme gümnaasiumi jätkamine (arvestades geograafilist paiknemist): Rakvere riigigümnaasium, Tapa gümnaasium ja Väike-Maarja gümnaasium. Käesoleval hetkel on toimiv ka Tamsalu gümnaasium ning Tapa valla prioriteediks on jätkata gümnaasiumihariduse andmist Tapal ja Tamsalus nii kaua, kui võimalik.

Piirkondlikus keskuskes on soovitatavalt kättesaadavad kohaliku ja lähikeskuste teenused ning täiendavalt järgnevad teenused:

- esmatasandi tervisekeskus
- apteek
- hambaravipraksis
- gümnaasium
- kultuurikeskus
- ujula
- ühistranspordi terminal (bussijaam, raudteejaam)
- hooldekodu eakatele
- ehitus- ja aiakaupade kauplus
- kiirabi
- päästekomando
- konstaablipunkt.

Nii Tapal kui Tamsalus on esmatasandi tervisekeskus, hambaravipraksis, gümnaasium, kultuurikeskused, teiste liikumisviisidega hästi ühendatud ühistranspordi terminalid, hooldekodud eakatele.

Ülevaade teenustest Tapa vallas: Tapa linnas ja Tamsalu linnas on toodud allpool tabelis (2022.a):

Keskus	Güm-naasium	Kultuuri-keskus	Ujula	Esmatasandi tervisekeskus
Tapa linn	+	+		+
Tamsalu linn	+	+	+	+
Keskus	Kiirabijaam	Päästekomando	Konstaablipunkt	Töötukassa büroo
Tapa linn	+	+	+	
Tamsalu linn	+	+		
Keskus	Apteek	Hambaravipraksis	Ühistranspordi terminal (bussijaam, raudteejaam)	Hooldekodu eakatele
Tapa linn	+	+	+	+
Tamsalu linn	+	+	+	+
Keskus	Ehitus- ja aiakaupade kauplus			
Tapa linn	+			
Tamsalu linn	+			

Kokkuvõttes on Tapa linnas tagatud kõik maakonnaplaneeringus käsitletud piirkondlikus keskusel vajalikud teenused v.a. ujula ja töötukassa büroo, Tamsalu linnas samuti pole töötukassa bürood. Tapa vallale teadaolevalt ei plaani Töötukassa avada Tapa linnas ega ka Tamsalu linnas bürood. Ujula rajamise planeerimist Tapa linna on alustatud ning selle ehitus toimub eeldatavalt 2023 - 2024. Ujula ehitusse planeeritakse läbi kontsessioonilepingu kaasata erakapital. Koostatud on ujula detailplaneering Tapa linna praeguse staadioni kinnistul ja naaberkinnistul: Spordi tn 8 ja Paide mnt 14. Tapa vallale kuuluv ettevõtte Tapa Vesi OÜ rajas ajavahemikus detsember 2020 kuni veebruar 2021 ujula jaoks kaugküttetorustiku.

1.5 LÄHIKESKUSED

Lääne-Viru Maakonnaplaneeringus on sätestatud, et arvestades teenuspiirkondade olemasolevat ja potentsiaalset kliendibaasi arvestuslikku suurust ning kaugust teistest teenuskeskustest määratakse Lääne-Virumaal lähikeskusteks: Ulvi, Viru-Nigula, Lehtse, Simuna, Roela, Jäneda ja Tudu. Lähikeskused täidavad kohalike keskuste võrgustikus täiendavat rolli, mille abil suurendatakse vältimatute ja sagedasemini kasutatavate teenuste kättesaadavust piirkondades, kus kohalike põhiteenuste osutamine kogumalus ja - kvaliteedis ei ole kliendibaasi vähesuse mõttes pikemas perspektiivis majanduslikult põhjendatud.

Lähikeskuses on soovitatavalt kättesaadavad järgnevad teenused:

- algkool
- laste päevahoid
- postipunkt
- toidu- ja esmatarbekaupade kauplus
- haruraamatukogu
- vaba aja keskus
- välispordiväljak

Eesti üks suuremaid tulevikuväljakutseid on seotud tööealise elanikkonna vähenemisega, rahvastiku vananemisega, madala sündimusega ja väljarändega, mis on omane ka Lääne-Viru ja Tapa valla elanikkonnale. Olles võimendatud üldise linnastumise protsessi poolt, on rahvastiku vähenemise tempo perifeersetes maapiirkondades veelgi kõrgem, mis omakorda paneb seal surve alla nii olemasoleva sotsiaal-, transpordisüsteemi kui ka ettevõtluse toimimise. Lehtses ja Jänedal on alg- ja põhikool, lasteaed, raamatukogu, toidu- ja esmatarbekaupade kauplus. Lehtses on ka postipunkt ja vabaajakeskus/rahvamaja ning toimub perearsti vastuvõtt. Jänedal puudub postipunkt ja rahvamaja, samas on olemas spordisaal, kuid see on väga halvas tehnilises seisukorras. Apteeki ja Vallavalitsuse

Teeninduspunkte Lehtses ja Jänedal ei ole. Mõlemal asulal on reisiringiühendus Tallinnaga, Tapaga, Tartuga ja Narvaga. Lehtses praktiliselt töökohti pakkuvaid ettevõtteid ei ole, Jänedal on mõned väikese töötajate arvuga ettevõtted. Maakonna tervikuna tööealise elanikkonna vähenemine, madal sündimus ja väljaränne on kaasa toonud väiksemate keskuste, s.h. Lehtse ja Jänedal, nõrgenemise töö ja teenuste pakkumise kohana oma tagamaa suhtes. Seega, Lehtses ja Jänedal perspektiivis pakutavate teenuste mahu kasvu ette nähe ei o